

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/7/2022
Identifikačné číslo spisu:	8120011901
Dátum vydania rozhodnutia:	05.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8120011901.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 5. októbra 2022 v Bratislave v trestnej veci obvineného A. K. pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6To/14/2021, z 13. septembra 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. K. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1T/102/2020, z 20. apríla 2021 bol obvinený A. K. uznaný za vinného zo spáchania zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

- od presne nezistenej doby do 05.06.2020 v mieste trvalého bydliska v rodinnom dome a v murovanej dielni na ul. D. č. XX v B., okres Z. bez povolenia hromadil:

- 1 ks šúľok plastickej výbušniny na báze dusičnanov o celkovej hmotnosti 409 gramov,
- 1 ks šúľok plastickej výbušniny na báze dusičnanov o celkovej hmotnosti 208 gramov,
- 1 ks šúľok plastickej výbušniny na báze dusičnanov o celkovej hmotnosti 201 gramov,
- nedovolené, po domácky vyrobenú strelnú palnú jednovýstrelovú zbraň, pušku kaliber 7,62 x 25 Tokarev,
- nedovolené, po domácky zhotovenú krátku ručnú strelnú palnú jednovýstrelovú zbraň, pištoľ kaliber 22 LR,
- nedovolené upravenú dlhú strelnú palnú viacvýstrelovú zbraň - pušku-dvojak,
- nedovolené upravené puzdro záveru z československej útočnej pušky vzor 58,
- nedovolené upravenú dlhú strelnú palnú jednovýstrelovú zbraň, vojenskú pušku rakúskej výroby systému WERNDL,
- nedovolené upravenú dlhú strelnú palnú zbraň, opakovaciu pušku - malokalibrovku, ruskej výroby zn.

TOZ, model 17-01, pôvodný kaliber 22 LR, upravenú na kaliber 6 mm Flobert (5,6 mm), výrobné číslo W. (puzdro záveru), 17204 (záver) s popruhom na nosenie,

- nedovolené upravenú krátku strelnú palnú opakovaciu zbraň, revolver českej výroby, zn. Alfa, model 620, kaliber 6 mm ME - Flobert, výrobné číslo XXXXXXXXXX,

- 1 ks tlmič hluku výstrelu,

- 1 ks podomácky upravenú hlavň s dĺžkou 335,5 mm, s vývrtom so 4 pravotočivými drážkami kalibru 7,62 mm.

- 1 ks nedovolené vyrobenú vložnú nábojovú komoru, bez identifikačných údajov (výrobca, výrobné číslo)

- 1 ks nedovolené vyrobenú hlavň s nábojovou komorou na náboj kalibru 9 mm Luger,

- 97 ks zápalky zn. SB, veľkosť 4.4 mm, typu Boxer v originálnom balení,

- 6 ks pištoľových nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev, r.v. 1954,

- 1 ks pištoľového náboja zn. Hornady, kal. 6,35 Brownin,

- 1 ks pištoľového náboja zn. SB, kalibru 9 MM Luger,

- 7 ks malokalibrových nábojov zn. SB kalibru 22 Short,

- 1 ks pištoľových nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev,

- 2 ks pištoľových nábojov kalibru 9 mm Luger r.v. 1944,

- 1 ks puškoveho náboja zn. Geco kaliber 7 x 57 R,

- 1 ks puškoveho náboja zn. SB kaliber 223 Remington,

- 1 ks revolverového podomácky prebieraného náboja kalibru 44 Remington Magnum,

- 1 ks puškoveho náboja kalibru 8x57JS zn. Z r.v. 1946,

- 1 ks nábojnice puškoveho náboja kalibru 8 x 57 r.v. 1944 s funkčnou zápalkou,

- 1 ks pištoľového náboja kalibru 9 mm Luger r.v. 2012,

- 7 ks pištoľového náboja 9 mm kalibru Luger r.v. 2016,

- 1 ks malokalibrového náboja kalibru 22 Short zn. V,

- 1 ks malokalibrového náboja kalibru 22 Short zn. E,

- 2 ks nábojov zn. CCI kalibru 22 LR,

- 3 ks nábojov zn. SB kalibru 22 LR,

- 2 ks nábojov zn. Remington kalibru 22 LR,

- 2 ks nábojov zn. Winchester kalibru 22 LR,

- 1 ks nábojov zn. RWS kalibru 22 LR,

- 2 ks nábojov zn. PMC kalibru 22 LR,

- 1 ks náboja zn. V kalibru 22 LR,

- 1 ks náboja zn. W-W kalibru 22 LR,

- 1 ks malokalibrového náboja zn. Winchester kaliber 22 WMR,

- 1 ks puškoveho náboja zn. PS, kaliber 5,6 x 35 R,

- 1 ks revolverového náboja zn. 38, kalibru 7,62 Nagant,

- 3 ks pištoľových nábojov zn. Browning K.,

- 2 ks pištoľových nábojov kalibru 9 mm Makarov,

- 1 ks pištoľového náboja zn. SB kalibru 9 mm Luger,

- 1 ks pištoľového náboja zn. ML kalibru 9 mm Mauser,

- 1 ks revolverového náboja kalibru 38 special,

- 2 ks revolverových nábojov kalibru 357 Magnum,

- 1 ks puškoveho náboja zn. Winchester, kaliber 354 S.I.,

- 1 ks revolverového náboja zn. PMC, kalibru 44 S&W,

- 2 ks revolverových nábojov kalibru 44 Remington Magnum,

- 1 ks pištoľového náboja zn. SB kalibru 45 ACP,

- 1 ks revolverového náboja zn. R-P kaliber 45 Colt,

- 1 ks pištoľového náboja zn. IMI, kaliber 50 AE,

- 1 ks puškoveho náboja zn. SB kaliber 222 Remington,

- 1 ks puškoveho náboja zn. SB kaliber 223 Remington,

- 1 ks puškoveho náboja značky 3, kaliber 5,45 x 39,

- 1 ks puškoveho náboja zn. SB kaliber 5,6 x 50 R Magnum,

- 1 ks puškoveho náboja zn. SB kaliber 5,6 x 52 R,

- 1 ks puškového náboja zn. Barnaul kaliber 243 E Winchester,
- 2 ks puškových nábojov zn. bxn kalibru 7,62 x 39,
- 2 ks puškových nábojov zn. ZV kaliber 7,62 x 45,
- 1 ks puškového náboja zn. aux kaliber 7,92 x 33 Kurz,
- 2ks puškových nábojov kalibru 308 Winchester,
- 1 ks puškový náboj zn. SB kalibru 7x 57R,
- 3 ks puškový náboj zn. SB kaliber 7 x 65 R,
- 1 ks puškový náboj zn. PPU kaliber 30-30 Winchester,
- 1 ks puškový náboj zn. bxn kaliber 7,62 x 54 R,
- 1 ks puškový náboj zn. PS kaliber 8 x 56 Mannlicher-Schönauer,
- 3 ks puškových nábojov zn. PS kaliber 8 x 60RS,
- 1 ks puškový náboj zb. F kaliber 8x54 Krag - Jørgensen,
- 2 ks puškových nábojov kalibru 8,57 JS,
- 1 ks puškový náboj zn. FM, kaliber 30 -036 Springfield,
- 1 ks puškový náboj zn. RWS kaliber 8x 68 S,
- 2 ks puškových nábojov kalibru 45-70 Government,
- 1 ks puškový náboj zn. SB 9,3x 74 R,
- 1 ks puškový náboj zn. Norma, kaliber 416 Rigby,
- 501 ks nevystrelených puškových olovených striel zn. Ares kaliber 309,
- 6 ks malokalibrových nábojov kalibru 22LR,
- 37 ks nevystrelených striel kalibru 7,62x25 Tokarev,
- 1 ks pištoľovej strely kalibru 6,35 Browning,
- 1ks pištoľovej strely kalibru 9 mm Luger,
- 1 ks nevystrelenej strely kalibru 9mm,
- 13ks nevystrelených puškových striel kalibru 7,62 x 39,
- 1 ks nevystrelenej puškovej strely kalibru 8mm,
- 4 ks nevystrelených puškových striel kalibru 7,62 x 54 R,
- 66ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. S&B kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 18ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. S&B kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 2ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. S&B kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 2ks pištoľových nábojov zn. bxn kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 2 ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. bxn kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 1 ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. o kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 1 ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. aym kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 3 ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. S&B kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 1 ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. S&B kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 1 ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. S&B kalibru 7,62 x 25 Tokarev.
- 6 ks prebíjaných pištoľových nábojov zn. S&B kalibru 7,65 Browning,
- 1 ks pištoľový náboj zn. SB kalibru 7,65 Browning,
- 8 ks pištoľových nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 1 ks puškového náboja zn. SB kalibru 7x 57 R,
- 1 ks puškového náboja zn. AH kaliber 8x 56 R,
- 10 ks malokalibrových nábojov zn. SB kalibru 22 Short,
- 26 ks malokalibrových nábojov kalibru 22 LR,
- 480 ks pištoľových nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev zn. aym,
- 4 ks puškových brokových nábojov,
- 1 ks malokalibrového náboja zn. RWS kaliber 22LR,
- 1 ks malokalibrového náboja zn. CCI kaliber 22LR,
- 1 ks pištoľového náboja zn. dou, kaliber 9 mm Luger,
- 1 ks puškového náboja zn. Winchester kaliber 351 S.L.,
- 1 ks revolverového náboja zn. CBC kaliber 45 Colt,
- 1 ks puškového náboja zn. SB kaliber 7 x 64,
- 1 ks puškového náboja zn. K kaliber 303 British,
- 2 ks puškového náboja kaliber 308 Winchester zn. SB,

- 1 ks puškoveho náboja zn. AH kaliber 8x56R,
- 7 ks puškových nábojov zn. PS kaliber 8 x 60 RS,
- 1 ks puškoveho náboja zn. SB kaliber 9,3 x 74 R,
- 1 ks puškový náboj zn. H. Utendoerffer kaliber 500 Expres,
- 2 ks revolverových nábojov zn. CBC, kaliber 500 S&W Magnum,
- 2 ks podomácky upraveného náboja,
- 1 ks puškový náboj zn. Norma kaliber 223 Remington,
- 27 ks malokalibrových nábojov zn. Lapua kaliber 22 LR,
- 312 ks pištoľových nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 175 ks pištoľových nábojov zn. SB kaliber 7,65 mm Browning,
- 25 ks pištoľových nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev,
- 2 ks puškových brokových nábojov zn. SB kaliber 12,
- 1 ks puškový náboj zn. SB kaliber 6,5 x 52 R,
- 1 ks puškový náboj zn. SB kaliber 8 x56 Mannlicher - Schönaauer,
- 2 ks olovených striel kalibru 44.

Za to bol A. K. uložený podľa § 295 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) rokov; pričom na výkon trestu odňatia slobody bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona bol obvinenému uložený trest prepadnutia vecí a to:

- nedovolené upravenej dlhej strelnej palnej zbrane, opakovacej pušky - malokalibrovky ruskej výroby zn. TOZ, model 17-01, pôvodný kaliber 22 LR, upravenú na kaliber 6 mm Flobert (5,6 mm), výrobné číslo W. (puzdro záveru), XXXXX (záver) s popruhom na nosenie.

Zároveň podľa § 83 ods. 1 písm. d) Trestného zákona súd uložil aj zhabanie vecí:

- nedovolené upravenej krátkej strelnej palnej opakovacej zbrane, revolver českej výroby, zn. Alfa, model 620, kaliber 6 mm ME - Flobert, výrobné číslo XXXXXXXXXXXX,
- 1 ks tlmiča hluku výstrelu ,
- 1 ks podomácky upravenej hlavne dĺžky 335,5 mm, s vývrtom so 4 pravotočivými drážkami kalibru 7,62 mm,
- 1 ks nedovolené vyrobenej vložnej nábojovej komory, bez identifikačných údajov (výrobca, výrobné číslo),
- 1 ks nedovolené vyrobenej hlavne s nábojovou komorou na náboj kalibru 9 mm Luger,
- nedovolené, po domácky vyrobenej strelnej palnej jednovýstrelovej zbrane, pušky kaliber 7,62 x 25 Tokarev,
- nedovolené, po domácky zhotovenej krátkej ručnej strelnej palnej jednovýstrelovej zbrane, pištoľa kaliber 22 LR,
- nedovolené upravenej dlhej strelnej palnej viacvýstrelovej zbrane - pušky - dvojak,
- nedovolené upravenej puzdra záveru z československej útočnej pušky vzor 58,
- nedovolené upravenej dlhej strelnej palnej jednovýstrelovej zbrane, vojenskej pušky rakúskej výroby systému WERNDL.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd rozhodujúci na podklade odvolania obvineného rozhodol rozsudkom, sp. zn. 6To/14/2021, z 13. septembra 2021 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste a ochrannom opatrení. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému uložil podľa § 295 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 6 (šesť) rokov, so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ďalej trest prepadnutia vecí a to:

- nedovolené upravenej dlhej strelnej palnej zbrane, opakovacej pušky - malokalibrovky ruskej výroby zn. TOZ, model 17-01, pôvodný kaliber 22 LR, upravenú na kaliber 6 mm Flobert (5,6 mm), výrobné číslo W (puzdro záveru), XXXXX (záver) s popruhom na nosenie,
- nedovolené upravenej krátkej strelnej palnej opakovacej zbrane, revolver českej výroby, zn. Alfa,

model 620, kaliber 6 mm ME - Flobert, výrobné číslo XXXXXXXXXX.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g) Trestného zákona aj zhabanie vecí a to:

- 1 ks tlmiča hluku výstrelu,
- 1 ks podomácky upravenej hlavne dĺžky 335,5 mm, s vývrtom so 4 pravotočivými drážkami kalibru 7,62 mm,
- 1 ks nedovolené vyrobenej vložnej nábojovej komory, bez identifikačných údajov (výrobca, výrobné číslo),
- 1 ks nedovolené vyrobenej hlavne s nábojovou komorou na náboj kalibru 9 mm Luger,
- nedovolené, po domácky vyrobenej strelnej palnej jednovýstrelovej zbrane, pušky kaliber 7,62 x 25 Tokarev,
- nedovolené, po domácky zhotovenej krátkej ručnej strelnej palnej jednovýstrelovej brane, pištoľa kaliber 22 LR,
- nedovolené upravenej dlhej strelnej palnej viacvýstrelovej zbrane - pušky - dvojak, - nedovolené upraveného puzdra záveru z československej útočnej pušky vzor 58, - nedovolené upravenej dlhej strelnej palnej jednovýstrelovej zbrane, vojenskej pušky rakúskej výroby systému WERNDL.

Obvinený A. K. podal prostredníctvom obhajcu proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom] a § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť]. Ďalej obvinený namietal konanie na súde prvého stupňa podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku, a to z dôvodu, že vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. V spojitosti so žiadaným z vyššie uvedených dovolacích dôvodov tento dôvod dovolania neoznačil.

V súvislosti s uplatnenými dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku obvinený namietal:

„Rozhodnutie odvolacieho súdu považujem za také, ktoré je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom prvého stupňa vykonané zákonným spôsobom.

Súd prvého stupňa oprel svoje rozhodnutie o mojej vine najmä o skutočnosti, že výbušniny boli zabalené v letáku Kaufland z roku 2018 a o to, že strelivo bolo nájdené v obaloch od šalátov s dátumami spotreby v rokoch 2015 a 2019. Je však nevyhnutné uviesť, že tieto dôkazy boli iniciatívne vyhľadané práve súdom, bez toho, aby niektorý z týchto dôkazov či zistení, mala produkovať prokuratúra, čo podľa môjho názoru iste nebolo v súlade so zásadou kontradiktórnosti trestného konania.

Napriek zjavnému rozporu so zásadou kontradiktórnosti odvolací súd toto iniciatívne vyhľadávanie dôkazov nepovažoval za nezákonné a dokonca poukázal na to, že súd prvého stupňa konal pri vykonávaní dôkazov správne a že „napokon súd prvého stupňa nevyhľadával úplne nové dôkazy, len bližšie zidentifikoval a konkretizoval tie, ktoré už boli zaistené, teda z ktorého obdobia bol leták, v ktorom boli zabalené výbušniny“. S takýmto záverom odvolacieho súdu však v žiadnom prípade nemožno súhlasiť, nakoľko z fotodokumentácie nebol dátum platnosti letáku zrejмый a súd nemal v spise ani originál tohto letáku. Leták bol pravdepodobne zničený pri znaleckom skúmaní.

Tento dátum platnosti si bez akéhokoľvek podnetu prokuratúry iniciatívne vyhľadal sám súd, a to iste pracným a podrobným skúmaním dostupných letákov na internete, pričom je nepochybné, že muselo ísť o nemalé množstvo letákov, ktoré sú produkované predmetným obchodným reťazcom každý týždeň, niekedy aj častejšie. Nemožno tak súhlasiť s argumentáciou odvolacieho súdu o tom, že by súd prvého stupňa len „bližšie zidentifikoval a konkretizoval tieto dôkazy“. V danom prípade došlo k zjavnému porušeniu zásady kontradiktórnosti konania.

Súd prvého stupňa totiž v priebehu dokazovania iniciatívne vyhľadával dôkazy, na základe ktorých sa snažil preukázať moju vinu. O tejto skutočnosti svedčí najmä to, že bez akéhokoľvek návrhu prokuratúry, ktorá mala moju vinu v konaní pred súdom preukazovať si podľa fotodokumentácie, ktorá je obsahom súdneho spisu, konkrétne fotografie, ktorá zaznamenávala nález výbušniny zabalenej v čiernom igelite a letáku Kaufland a podľa identifikácie tovaru (čajníka a pohárov) na tomto letáku vyhľadal letáky tejto spoločnosti z minulosti, až kým nenašiel leták z roku 2018, ktorý obsahovo

zodpovedal letáku, v ktorom mali byť výbušniny zabalené. Je nutné zdôrazniť, že pri vyhodnocovaní dokazovania súd nemal k dispozícii konkrétny leták, v ktorom boli výbušniny zabalené, ale len fotografiu tohto letáku, z ktorej nebolo možné vyčítať dátum jeho platnosti. Táto prílišná iniciatíva súdu prvého stupňa, ktorá musela súdu zabráť značný čas, však podľa môjho názoru nie je v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania, svedčí skôr o snahe súdu preukázať moju vinu a nie o nestrannom rozhodovaní na základe predložených dôkazov v konaní. Prokurátor v tomto konaní nenavrhol vykonať takýto dôkaz, ani na neho žiadnym spôsobom nepoukazoval, hoci on mal byť tým, kto bude preukazovať moju vinu. V danom prípade to však vykonal súd.

Podobne poukazujem na autoritatívne vyhľadávanie dôkazov zo strany súdu svedčiacich v môj neprospech (na ktoré prokuratúra takisto v konaní vôbec nepoukazovala), konkrétne spomínaných dátumov na obaloch šalátov, na základe ktorých mal súd za preukázané, že tým, že išlo o dátumy spotreby týchto šalátov v rokoch 2015 a 2019, musel som to byť práve ja, kto do týchto obalov vložil náboje, a teda že o týchto som musel vedieť, keďže môj otec zomrel v roku 2013 a tieto tam on vložiť nemohol. Tieto dátumy boli súdom zjavne opätovne iniciatívne podrobne skúmané, a to znovu bez akéhokoľvek návrhu zo strany prokuratúry. Stále som však toho názoru, že ani vyššie spomínaný leták a ani tieto obaly od šalátov nepreukázali a ani nemohli preukázať, že by som mal spáchať trestný čin.

Podobne, ako som to uviedol aj v odôvodnení podaného odvolania, je pravdou, že v zmysle ust. § 2 ods. 11 veta prvá Trestného poriadku vyplýva, že súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl, avšak v zmysle ust. § 1 a 2 ods. 18 Trestného poriadku je trestný proces v SR upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán - prokurátora (príp. poškodeného) na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu na strane druhej. Preto nie súd, ale strany trestného konania pred súdom predkladajú a vykonávajú dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú, alebo oslobodzujú. Úlohou súdu ako nestranného rozhodovacieho orgánu, je posúdenie týchto dôkazov a rozhodnúť spor medzi prokurátorom, ktorý zastupuje štát (§ 2 ods. 5 veta prvá Trestného poriadku) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Trestného poriadku), ale aj zásady spravodlivého procesu (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku) (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Tost/18/2014).

Vychádzajúc zo základného cieľa trestného práva procesného, ktorým je vytvorenie kontradiktórneho trestného konania na základe zásad kontradiktórnosti, prezumpcie neviny, práva na aktívnu obhajobu, rovnosti strán, bezprostrednosti a ústnosti a s poukazom na to, že v trestnom konaní ide o spor strán, kde zmysel tohto princípu je zvýraznený v zákone tým, že bremeno dokazovania je na prokurátorovi, a práve prokurátor je zodpovedný za to, či ho v konaní pred súdom unesie. Z týchto dôvodov tak nemožno súhlasiť s rozhodnutím súdov oboch stupňov o vine na základe dôkazov iniciatívne vyhľadaných súdom. Odvolací súd však tieto skutočnosti pri rozhodovaní o odvolaní nezobral do úvahy, čím podľa môjho názoru založil svoje rozhodnutie na dôkazoch, ktoré neboli súdom prvého stupňa vykonané zákonným spôsobom.

Takýto postup odvolacieho súdu a súčasne aj jemu predchádzajúci postup súdu prvého stupňa považujem za také, ktoré sú v prísnom rozpore s už uvedenou zásadou rovnosti strán v konaní pred súdom, pretože súd takýmto vyhľadávaním dôkazov jednoznačne prebral na seba úlohu prokurátora. Súd však s poukazom na vyššie uvedené nie je ‚pomocníkom‘ prokurátora, ktorý mu sám dotvorí, alebo doplní dokazovanie tak, aby mu mohol vyhovieť. Súd je arbitrom, ktorý má rozhodnúť o vine (ak prokurátor uniesol dokazné bremeno), alebo má obžalovaného oslobodiť (ak prokurátor neuniesol dokazné bremeno).

Takto iniciatívne vyhľadané dôkazy zo strany prvostupňového súdu, na ktorých založil svoje rozhodnutie a rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým toto rozhodnutie (vo vzťahu k vine) na základe takto vykonaných dôkazov potvrdil, považujem za nezákonné. Vyhľadávanie dôkazov svedčiacich v môj neprospech totiž malo byť úlohou prokurátora ako ‚pána sporu‘ a nie úlohou súdu. Z týchto dôvodov mám za to, že v danom prípade nepochybne došlo k porušeniu zásady spravodlivého procesu.

Rozhodnutie odvolacieho súdu považujem taktiež za rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Sám súd prvého stupňa a taktiež aj odvolací súd v odôvodneniach svojich rozhodnutí poukazujú na to, že zadováženie zbraní, streliva, či výbušnín mi nebolo preukázané, no napriek tomu ma uznali vinným z ich prechovávaní, a to aj bez toho, aby bol v konaní vykonaný čo i len jeden dôkaz, ktorý by túto

skutočnosť preukazoval.

Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa považujem za nezákonné a vydané v rozpore so zisteným skutkovým stavom.

Súčasne tak nemožno súhlasiť s tvrdením súdu, že moja obrana o tom, že tieto predmety musel do domu niekto doniesť a že som o nich nevedel je účelová. Znovu poukazujem na to, že vykonaným dokazovaním nebolo žiadnym z dôkazných prostriedkov preukázané, že by tieto predmety nemohla do domu priniesť nejaká iná osoba práve v čase, kedy som bol zadržaný. Tieto tvrdenia neboli v konaní žiadnym spôsobom vyvrátené a s odôvodením o tom, že „do domu okrem mňa nikto nemal prístup“ iste nemožno súhlasiť.

Odvolací súd (podobne ako súd prvého stupňa) sa vôbec nezaoberal mnou uvádzanou argumentáciou o tom, že tieto mohol do domu priniesť hocikto, pričom k tomu mohlo dôjsť kedykoľvek do vykonania domovej prehliadky. V súvislosti s týmto uvádzam, že v konaní som poukazoval na to, že k vykonaniu domovej prehliadky došlo až na druhý deň (v poobedňajších hodinách) od toho, kedy som bol zadržaný políciou a umiestnený do CPZ. Vykonaným dokazovaním nebolo vyvrátené, že za ten čas mohol do domu prísť hocikto a hocičo mohol do domu priniesť (najmä ak bolo dokazovaním preukázané, že brat, ktorý na mňa zavolať políciu, sa snažil a snaží za každú cenu dom predať). S touto argumentáciou sa však súd nevysporiadal. Tak, ako som už uviedol, vykonaným dokazovaním nebola moja argumentácia vyvrátená. Súd tak nemohol mať za preukázané, že som o zbraniach, streľive a výbušnínach „musel mať vedomosť“, a teda že z mojej strany malo dôjsť k ich zadováženiu či prechovávaniu.

Nie je mi teda zrejmé, ako súd na základe skutočností uvedených v odôvodnení mal za to, že som o zbraniach, streľive a výbušnínach vedel, že som si ich zadovážil, prechovával ich a manipuloval s nimi, ani to, že by som ich hromadil v zmysle ust. § 295 ods. 1 Trestného zákona. Tieto tvrdenia nie sú ničím podložené a ide len o akési domnienky, ktoré v konaní neboli preukázané.

Skutočnosť, že by mojím konaním malo dôjsť k naplneniu znaku skutkovej podstaty trestného činu podľa ust. § 295 ods. 1 písm. b) „hromadiť“, nebola podľa môjho názoru žiadnym z vykonaných dôkazov preukázaná. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak jednoznačne zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Odôvodnenie rozsudku je v tejto časti nejasné, nepreskúmateľné a na základe takto zisteného skutkového stavu zo strany súdu prvého stupňa iste nie je možné konštatovať moju vinu.

Vykonaným dokazovaním či už v prípravnom konaní alebo v konaní pred súdom prvého stupňa, resp. pred odvolacím súdom nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že by došlo k spáchaniu trestného činu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa ust. § 295 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, a teda že by došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty tohto trestným zákonom predpokladaného trestného činu.

Ani jediným dôkazom nebolo v konaní pred súdom prvého stupňa a ani pred odvolacím súdom bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že by som mal mať nejakú vedomosť o zbraniach, streľive a výbušnínach, ktoré sa našli v dome. Ani jeden zo svedkov, ktorí boli v konaní pred súdom vypočutí, neuviedol také skutočnosti, ktoré by preukazovali, že zbrane, streľivo a výbušniny, ktoré sa našli, boli v mojej držbe, resp. že by som o týchto vedel ako ani to, že by som tieto mal, ako je to uvedené v rozsudku hromadiť.

Z týchto dôvodov mám za to, že práve tieto skutočnosti jednoznačne napĺňajú znaky dovolacieho dôvodu podľa ust. § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu (a jemu predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa) je zjavne založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Rozhodnutie odvolacieho súdu je nezákonné, keďže (podobne ako rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré vo vzťahu k výroku o treste odvolací súd potvrdil) nekorešponduje so skutkovým stavom veci, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania v tejto prejednáwanej trestnej veci, čím došlo k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci aj vo vzťahu k uznanej vine i k uloženému trestu.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody podávam toto dovolanie a navrhujem, aby Najvyšší súd SR

a) podľa ust. § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6To/14/2021, z 13. septembra 2021 bol porušený zákon v ust. § 295 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a v konaní, ktoré mu predchádzalo, a to v neprospech obvineného A. K., nar. XX. O. XXXX, trvalým pobytom D. XX, B.,

b) podľa ust. § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn.

6To/14/2021, z 13. septembra 2021 a rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1T/102/2020, z 20. apríla 2021 vo všetkých výrokoch,
c) podľa ust. § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Prešov, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a vo veci rozhodol".

K dovolaniu sa využívajúc svoje právo podľa § 376 Trestného poriadku vyjadril prokurátor, a síce v podstate takto:

„Podľa môjho názoru rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6To 14/2021, z 13. septembra 2021 vydaný po tom, čo obžalovaný A. K. podal kvalifikované odvolanie proti rozsudku Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 1T 102/20, z 20. apríla 2021, je plne v súlade so zákonom i platnou judikatúrou v obdobných trestných veciach. Pokiaľ krajský súd aj zistil nedostatky v rozhodnutí okresného súdu, tieto príslušným postupom a svojím rozhodnutím plne v súlade s Trestným zákonom odstránil. V podrobnostiach poukazujem na odôvodnenie tohto rozhodnutia, s dôvodmi ktorého sa plne stotožňujem, majú na to, že obranu odsúdeného súdy zhodne považovali za účelovú, nezistiac zásadné pochybenia pri vykonávaní dôkazov na okresnom súde. Rozhodnutie krajského súdu preto považujem za adekvátne povahy spáchaného trestného činu i účelu trestnoprávných noriem. Z týchto dôvodov navrhujem dovolanie zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). Najvyšší súd po splnení vyššie vymedzenej formálnej prieskumnej povinnosti zistil, že dovolanie obvineného je treba odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 a nasl. Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o ustanovenie § 374 ods. 3 Trestného poriadku, nemožno ho uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania. Uvedené ustanovenie len v nadväznosti na ustanovenia § 369 Trestného poriadku a § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietať aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku (sťažnosti alebo odvolaní). Ak dovolateľ namieta chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedať niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 Trestného poriadku, a takto musí byť aj v dovolaní označená (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) [k tomu viď uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/73/2012, z 18. decembra 2012, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47/2014]. V danom prípade táto podmienka splnená nebola.

Najvyšší poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a

právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie“.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku k tomu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku.

Z toho vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/30/2011, zo 16. augusta 2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu v. Rumunsko - rozsudok ESĽP z 2. februára 2010, Emen v. Turecko - rozsudok ESĽP z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko - rozsudok ESĽP z 23. apríla 1997, Visser v. Holandsko - rozsudok ESĽP zo 14. februára 2002, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo - rozsudok ESĽP z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonával. Súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonával dôkazy nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom, nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Nevykonanie (arbitrárne), pre spravodlivé rozhodnutie známeho a dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom, môže však byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, pretože posúdenie rozsahu (ne)vykonaných dôkazov je otázkou skutkovou a nie právnou. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. S ohľadom na to nemôže argumentácia dovolateľa, ktorým nie je minister spravodlivosti, o nevykonaní navrhnutého dôkazu súdom (o odmietnutí vykonania ktorého bolo rozhodnuté podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku a rozhodnutie o tom bolo riadne odôvodnené minimálne v rozsudku v zmysle § 168 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku) zodpovedať dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c), resp. písm. g) Trestného poriadku.

Vyslovený záver v plnom rozsahu zodpovedá doterajšej aplikačnej praxi i judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o nemožnosti preskúmavania správnosti a úplnosti skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní, s výnimkou prieskumu ich rozhodnutí uvedeným spôsobom z podnetu dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Pokiaľ tak neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdmi v pôvodnom konaní dovolací súd nemôže preskúmať v rámci dovolateľom (obvineným alebo generálnym prokurátorom) uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nemožno takéto „skutkové“ preskúmanie rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní dosiahnuť (a vo svojej podstate obchádzať) prostredníctvom uplatnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c), resp. písm. g) Trestného poriadku, konkrétne uplatnením dovolacej námietky spočívajúcej v tom, že v pôvodnom konaní nebol vykonaný konkrétny dôkaz, ktorý však podľa subjektívneho hodnotenia dovolateľa vzhľadom na jeho význam (dôležitosť) vykonaný byť mal.

Posúdenie dôležitosti (významu) konkrétneho dôkazu totiž nie je možné bez komplexného vyhodnotenia dôkazného stavu na podklade rozsahu a kvality procesu dokazovania vykonaného súdmi v pôvodnom konaní, ktorého výsledkom je nimi zistený skutkový stav, v konečnom dôsledku odzrkadlený v tzv. skutkovej vete výroku o vine obvineného.

Záver o dôležitosti (významu) takého dôkazu preto logicky nie je možný bez primárneho posúdenia otázky náležite zisteného skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorý je zase výsledkom procesu hodnotenia dôkazov podľa kritérií upravených v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, z ktorého obsahu je navyše nepochybné, že žiadny dôkaz v trestnom konaní nemožno posudzovať izolovane od iných, v danej veci zabezpečených, resp. vykonaných dôkazov.

Vyššie uvedený záver tak zohľadňuje systematickú prepojenosť jednotlivých dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ich vzájomné vzťahy a obsahovú nadväznosť, v posudzovanom prípade medzi dovolacími dôvodmi upravenými v tomto ustanovení pod písmenami c) a i) a na vetu za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku logicky nadväzujúci ako jediný možný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku argumentoval vecne, nie však relevantne, predovšetkým tým, že súd prvého stupňa iniciatívne vyhľadával dôkazy svedčiace v jeho neprospech, poukazujúc pritom na zásadu kontradiktórnosti. Týkať sa to malo určenia časového obdobia letáku, v ktorom boli zabalené výbušniny a dátumy spotreby na krabičkách od šalátov, kde sa našli náboje.

Pokiaľ ide o túto skutočnosť, ku nej sa už skôr vyjadrili tak súd prvého stupňa ako i odvolací súd. Zvolený postup bol v plnom rozsahu zákonný a najvyšší súd sa s argumentáciou súdov stotožňuje.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 11 prvej vety Trestného poriadku súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Potrebné je popritom poukázať na vyššie citované ustanovenia, z ktorých je zrejmé, že samotný zákon ukladá súdu možnosť vykonať dôkazy, ktoré procesné strany nenavrhl. Nakoniec, čo obvinený z pochopiteľných dôvodov opomenul uviesť, Okresný súd Prešov nevyhľadával nové dôkazy iniciatívne sám, iba bližšie identifikoval a konkretizoval tie, ktoré boli zaistené. To znamená, že zistil z ktorého obdobia pochádzal posudzovaný leták. Podobne dátumy spotreby sú ľahko identifikovateľné z predloženej fotodokumentácie.

Okrem toho výrok o vine obvineného je možné ustáliť aj na základe ďalších dôkazov, ktoré boli v priebehu trestného konania zabezpečené a vykonané.

Čo sa ešte týka namietanej kontradiktórnosti konania, naopak, celá trestná vec prebehla v súlade s touto zásadou. Teda nie ako tvrdil obvinený. Navyše ani spojitosť tejto zásady s namietanou pasivitou prokurátora nie je namieste, o to viac, keď práve na základe obžaloby podanej prokurátorkou, bol obvinený súdom uznaný za vinného.

V ďalšom obvineným namietanom sa dá len predpokladať, že takto formulované dovolacie námietky smerujú výlučne iba voči finálnemu hodnoteniu vykonaných dôkazov, ktoré nekorešponduje jeho predstavám.

Najvyšší súd preto môže len [s odkazom na znenie § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku] pre úplnosť poznamenať, že v predmetnej trestnej veci boli dôkazy vykonané zákonným spôsobom a následne tomu zodpovedajúc v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku aj náležite vyhodnotené.

S poukazom na uvedené najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Ako z citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, tak aj z inštitútu dovolania je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinstančné. Inak povedané, dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať (dokazovanie tu právna úprava pripúšťa len celkom výnimočne a v značne obmedzenom rozsahu, keď môže byť zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní - viď § 379 ods. 2 Trestného poriadku). Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd (v zmysle druhej vety § 317 ods. 1 Trestného poriadku však nie obligatórne). Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú, „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

Nakoľko je uvedené žiaľ napriek konštantnému upozorňovaniu najvyšším súdom v jeho rozhodovacej činnosti naďalej priam notoricky zaužívanou praxou, dovolací súd obvinenému znovu pripomína, že právomoc dovolacieho súdu je v prípade dovolania podaného oprávnenou osobou uvedenom v § 369 ods. 2 Trestného poriadku striktno ohraničená dôvodmi dovolania len podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (prvá veta v odseku 2 § 369 Trestného poriadku). Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ako je tomu v kontexte trestnej veci obvineného), navyše vetou za bodkočiarkou - „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nemôže už v tretej inštancii opätovne hodnotiť dôkazy, a tak (ako sa to domáha dovolateľ) dokonca dospieť k iným, nepochybne skutkovým záverom, spočívajúcim v tom či boli, resp. neboli konaním uvedeným v skutkovej vete obžaloby naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Hodnotenie dôkazov a vyvodenie z toho právnych záverov je kategóriou procesného práva - § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Je potom bez významu, či dospeli skôr konajúce a rozhodujúce súdy pri použití ich zákonom zverenej povinnosti tak, ako je táto vymedzená v § 2 ods. 12 Trestného poriadku k záverom markantne odlišným od tých, ktoré v podanom dovolaní predkladá subjekt podávajúci dovolanie.

Ustálenie záveru o naplnení, či nenaplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu (v posudzovanom prípade o to viac aktuálne, keď obvinený namietal subjektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu lúpeže) vždy podlieha rozboru dôkaznej situácie a okolností prípadu, pričom postup podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku (čo je tak isto kategória procesného práva) ukladá povinnosť dokazovať v trestnom konaní najmä

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
- b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
- c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
- d) osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
- e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,
- f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu.

S poukazom na vyššie uvedené obvinený skrátka nemôže „zostať prekvapený“, keď najvyšší súd jeho dovolacie námietky - ktoré smerovali len k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov - označí v predmetnej trestnej veci ako stojace zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod. Navyše, takto formulované dovolacie námietky nemožno kvalifikovane podradiť ani pod akýkoľvek iný uplatniteľný dovolací dôvod, nakoľko sa nimi v súvislosti s ich obsahom v podstate nie je možné z právneho hľadiska zaoberať tak, aby bol dovolací prieskum aspoň okrajovo súladný s platnou a účinnou právnou úpravou (výnimkou je už skôr zmieňovaná procesná situácia, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Najvyšší súd preto pripomína, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho

prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pre dovolací súd je v zmysle uvedeného podstatným skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený A. K. spáchal trestný čin tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, následne potvrdeného rozhodnutím odvolacieho súdu. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá aj právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného ako zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovanie so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaného ustanovenia odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté, a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

K obvineným rozporovanému nenaplneniu druhej časti (prvá časť „bez povolenia“) objektívnej stránky trestného činu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami - „hromadil strelné zbrane, strelivo a výbušniny“ - najvyšší súd pre úplné pochopenie uvádza, že o jej naplnení s odkazom na ustálený skutkový stav niet pochyb, pričom v tejto súvislosti odkazuje na právne závery vyjadrené v príslušných častiach odôvodnení rozhodnutí skôr vo veci konajúcich a rozhodujúcich súdov. Dovolací súd v tejto súvislosti obvinenému pripomína množstvo a účinnosť takýchto u neho nájdených predmetov, ich postupné zadovážovanie a následné prechovávanie.

Ohľadom námietok obvineného spočívajúcich v polemike so závermi súdov o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, ktorý bol predmetom trestného stíhania, najvyšší súd poukazuje na závery plynúce zo stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2011, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže naplňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, na základe konkrétnych skutkových okolností, ktorých správnosť a úplnosť v rámci dovolacieho konania nie je možné skúmať a meniť. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť, k čomu je možné opätovne poukázať na skôr prezentované právne úvahy najvyššieho súdu vo vzťahu k § 119 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku ako všeobecného ustanovenia upravujúceho predmet dokazovania.

Z uvedeného vyplýva, že v trestnej veci obvineného nemožno dospieť k záveru o tom, že by bol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, a preto aj v tejto časti dovolaciu argumentáciu obvineného najvyšší súd odmietol ako zjavne nedôvodnú.

Pretože najvyšší súd s poukazom na vyššie konštatované nezistil naplnenie dôvodov dovolania namietaných obvineným rozhodol v konečnom dôsledku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.